

Több mint egy hónapja név- és tulajdonosváltáson esett át a Székelyudvarhely szemetének elszállításával, az utcák takarításával és a cekendi hulladéktároló működtetésével foglalkozó AVE Harghita cég. Az **RDE**-re keresztelt vállalat ügyvezetője december óta a székelyudvarhelyi **Kosza Attila** közigazdász, vele beszélgettünk a cégről, illetve az önkormányzattal való viszonyokról, a szemétszállításról és a szelektív hulladékgyűjtésről.

Mit jelent a tulajdonos- és névváltás a cégnél?

Az osztrák AVE Energie AG volt az eddigi tulajdonos, de meg szeretett volna válni az AVE Harghitától és a csíkszeredai AVE Hurontól – ekkor jött képbe az NHSZ, vagyis a Nemzeti Hulladékgazdálkodó és Szolgáltató, amely megvásárolta az AVE Magyarországot, ezáltal tulajdonába került mindkét cég. Ezzel biztosítja a munkahelyek megmaradását és az otthonboldogulást. Ha bejön egy más befektető, valószínűleg másképp látja majd a helyzetet, másképp dönt, akár fel is számolhatja.

Az osztrák cég a nevet nem adta el, csak a cégeket, ezért kellett új nevet választani – ezért lett az RDE (Reciclare Depozitare Ecologică) az új név.

A cég vezetősége is megváltozott.

Az osztrák menedzsmentnél gyakori az, hogy kettős ügyvezetést alkalmaz. A cég magyarországi tulajdonba került, ahol már nem ragaszkodtak a kettős ügyvezetéshez.

A novemberi önkormányzati ülésen a cég kérte a szemétszállítási díj emelését, ezt meg is szavazta a testület. Ez az egyetlen magáncég is a megyében, ami szemétszállítással foglalkozik.

Minden megyében egy-két nagy cég végzi a szemétszállítást. Az RDE Harghita a megyében a legnagyobb, de vannak még más megyéből cégek, amelyek egyes községeket szolgálnak ki: van Vásárhelyről szolgáltató, van segesvári szolgáltató.

Ha eljön egy vásárhelyi cég, és nem a mi szeméttárolónkba hozza a szemetet, az neki a szállítási költségét már annyira megnöveli, hogy csak ideig-óráig tudja az alacsony árat fenntartani. A tapasztalat azt mutatja, hogy hosszútávon csak a helyi szolgáltatóval gazdaságos a szolgáltatás.

Hargita megye szemetének hány százaléka kerül a cekendi szeméttárolóba?

Körülbelül 95 százaléka.

A maradék hová kerül?

Más megyébe vagy pedig teljesen ismeretlen helyre. Van olyan környező település, amelynek a szemetét számunkra ismeretlen helyre, tárolóba szállítják, pedig ismerjük az engedéllyel rendelkező tárolókat.

A cekendi tároló a számítások szerint hány évig tudja ellátni a feladatát?

Körülbelül még 15-20 évig. Ezzel a hatalmas beruházással az AVE Energie egy minta értékű lerakót hozott létre, pilot értékkel bír. Ezt úgy kell érteni, hogy az európai normáknak megfelelő létesítményt referenciaként mutatja be más megyéknek, városoknak.

Nincsenek a mellette levő domboldalon a nejlonzacskók, mint a régi szemételepénél...

Arra is vigyázunk, hogy azt a néhány nejlonzacskót, ami kikerül a legelőre, összeszedje a cégünk munkatársa.

Ami a szelektív hulladékgyűjtést illeti, próbált-e a cég ezen változtatni? Hová kerül az udvarhelyiek által összegyűjtött műanyagpalack vagy üveg?

Régebb olyan híreket keringtek, hogy mindegy, hogy szelektíven gyűjtünk-e, mert úgyis ugyanabba az autóba öntik bele. A Termés utcai telepünkön és a cekendi lerakón szétválogatják a szelektív hulladékot, ez egy egész iparág ma már, erre külön csoportjaink

vannak. Préseljük az anyagot (a műanyagot, illetve a különböző minőségű papírt) és küldjük a gyárba feldolgozásra.

A harmincnégy hulladékgyűjtő pontnál sok gondot okoztak a guberálók, kidobálják a szemetet, felfeszítik a rácsokat. Ez most is probléma?

Ezek az emberek mindig ott vannak. Ha bezárjuk, lelakatoljuk, akkor is találunk annyi helyet, ahol bemenjenek, azon a résen is, ahol beöntjük a szemetet. Nem tudjuk végérvényesen megoldani.

A szállításnak van egy ritmusa, menetrendje. Ez hogyan működik?

Évek óta kitapasztalt útvonalon és időben közlekednek az autóink, figyelembe véve a forgalmat és az igényeket.

Sajnos az is gyakori, hogy cégek úgy szabadulnak meg a hulladéktól, hogy nagy mennyiséget helyeznek el a tárolók mellé, például épülettörmeléket. Ha túlszűfolt szeméttárolót látunk, ott már valószínű, hogy idegen szemét van. Gyakori jelenség ugyanis, hogy a cégek nem akarnak fizetni a szemét elszállításáért, mert költségérzékenyek, vagy így próbálnak spórolni, és így szabadulnak meg a szeméttől.

A városlakók két dologra érzékenyek a cég munkájával kapcsolatban: nyáron nappal seprik a port az utcáról, a szemetet pedig nappal, forgalmas időben viszik el a lerakóktól. Ezen lehet-e változtatni?

Évek óta a tapasztalat azt mutatja, hogy ha a bevált dolgokon változtatunk, az még nagyobb problémát okoz. Például reggel 8 és 9 között nem a központban gyűjtjük a szemetet az iskolák miatt, hanem a kisebb utcákban, oda csak akkor mennek a szemetesautók, amikor kisebb a gépjárműforgalom.

Igen, de ha hajnalban közlekednének?

Egy-két utcát hajnalban meg tudnak csinálni, de az egész várost nem lehet.

Konkrétan arról van szó, hogy egy-egy kisebb, szűkebb, egyirányú utcában a szemeteskocsit nem lehet megelőzni, mert szűk az utca és parkolnak is rajta, így torlódás alakul ki.

Ha voltak ilyen kérések, akkor azokat mi mindig figyelembe vettük. Vannak kérések, amelyek a polgármesteri hivataltól érkeznek, azokat is figyelembe kell vennünk. Ilyen például az utcaseprés, meg van határozva, hogy hogyan, mikor, melyik utcát kell seprni. Még az is, hogy milyen seprűvel.

Milyen a kapcsolat a polgármesteri hivatallal?

Két érdekről van szó.

Melyik az a két érdek?

Az egyik a hivatalé, hogy minél olcsóbban és minél többet dolgozzunk, a mi érdekünk pedig az, hogy bizonyos árba, amit ők fizetnek, férjen bele minél több szolgáltatás úgy, hogy ne legyen veszteséges a vállalkozás. Néha-néha ezek az érdekek szembekerülnek egymással, elkerülhetetlen a nézeteltérés. Törekedünk, hogy mindkét fél elégedett legyen.

Az udvarhelyi szemétgyűjtési kultúránkon – ha fogalmazhatok így – még mennyi javítanivalónk lenne?

Mindannyian járunk az ország más részeire is, és látjuk azt, hogy Udvarhely a tisztaságot illetően vezető helyen van. Ez sok mindennek köszönhető, többek között az emberek

mentalitásának is. Van még tennivaló, nagyon sok. De elkezdődtek azok a lépések, amik azt mutatják, hogy az itteniek észrevették a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát. Ehhez az is kell, hogy mi is megmutassuk, hogy van lényege a szelektív hulladékgyűjtésnek, és ez is a mi szerepünk.

Vannak programjaink, amelyek által az iskolások azon kívül, hogy megismerik a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát, még pénzt is tudnak gyűjteni. Az iskola által összegyűjtött szelektív hulladékot felvásároljuk, és a pénz felett, amit érte kapnak, az osztályok rendelkeznek. Minden évben több osztályt felviszünk a szemétkerakóhoz, megmutatjuk, hogy mi történik ott. Szerintem jó úton haladunk, és nem lehet azt mondani, hogy szemetes városban élünk. Azzal, hogy vannak emberek, akik a csikket a kuka előtt dobják el, nincs mit tenni, reméljük, hogy egy idő után ezek az emberek is alkalmazkodnak.

A 37 éves székelyudvarhelyi **Koszta Attila** a Tamási Áron Gimnáziumban érettségizett 1995-ben, Temesváron végzett közgazdasági egyetemet, majd évekig Magyarországon élt. 2009-ben költözött haza, kisvállalkozást vezetett. 2014. december elseje óta az RDE Harghita és az RDE Huron ügyvezető igazgatója. A cégnek 110 alkalmazottja van az udvarhelyszéki, 47 pedig a csíki térségben.